

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 126.

6. Listopada 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Z Wiednia. —

Dnia 29. Października wieczorem o godzinie ótej, odbyła się w obecności Jego Cesarzkiej Mości uroczystość zaręczyn Infantki Donny Maryi da Gloria, Królowej Portugalii i Algarbii, z Jego Królewicowską Mością Infantem Dom Miguelem. Miejsce Jej Królewskiej Mości Królowej Maryi II. zastępował opatrzony do tego w prokuracją Królewsko-Portugalski nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister przy Jego C. K. Mości, Baron Villa Secca. Jako uproszeni świadkowie podpisali Akt zaręczyn: JJ. CC. Moście Arcyksiężęta: Następca Tronu; Franciszek Karol, Karol i Józef, Kanclerz Domu, Dworu i Stanu, Xiążę Metternich i Wicehrabia de Rezende, nadzwyczajny i pełnomocny Poseł Cesarza Brazylijskiego przy C. K. Dworze.

Obecni temu obrzędowi byli: Xiążę Trauttmansdorf, Pierwszy W. Ochmistrz; Hrabia Czernin, W. Podkomorzy, i Internuncjusz Papieżki, Monsignor Ostini.

Miejsce Król. Portugalskiego Sekretarza zastępował Sekretarz Legacyi Król. Portugalskiego Poselstwa, Kawaler Kanara; Protokolistą był C. K. rzeczowy Radca i tajny Stanu Urzędnik, Baron Wacken.

Jego Cesarzka Mość najwyższem postanowieniem Swoim z d. 12. Października r. b. raczył uwolnione miejsce Rady Apelacyjnego przy Sądzie Apelacyjnym Galicyjskim, przez posunięcie Andrzeja Jakub na Prezydenta Sądu Miejskiego i Ślacheckiego w Czerniowcach, najłaskawiej dać Rady Sądu Lwowskiego Karolowi Krauss.

Jego Cesarzka Mość najwyższem Swoim postanowieniem z d. 14. z. m., z powodu przeniesienia Mateusza Chlubna do Berna, uwolnione miejsce Rady Sądu Ślacheckiego w Stanisławowie, raczył najłaskawiej dać Rady Sądu miejskiego i Ślacheckiego Czerniowieckiego Aloyzemu de Paulo.

— Z Czech. —

Gazeta Pragska donosi pod dniem 16. z. m. Rozpisany przez N. Pana dla Królestwa Czeskie-

go Sejm odprawił się w dniu dzisiejszym iak zwyczajnie nayuroczystej pod przewodnictwem Ministra Stanu i Konferencyi Franciszka Hrabiego Kolowrat Liebsteinskiego, byłego W. Burgrabiego w Czechach. (G. Wied.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wiadomości z Grecyi.

(Dokończenie.)

Przybycie okrętu parowego *Perseverence* do Nauplii, ogłasza tamieczna Gazeta z d. 16. Września w sposobie następującym:

»O godzinie ósmey wieczorem (ósm godzin po słońca zachodzie) z d. 14. na 15. t. m. ukazzał się także w zatoce Argolskiej po pierwszy raz okręt parowy. Zaledwie stanął, gdy wiadomość o tém przez stróżów udzielona, po całej Nauplii rozeszła się. Natychmiast obywatele porzucili obięcie Morfeusza, i biegli na mur i wyższą część miasta, aby być świadkami tego nowego zjawiska. Promienie Xiężycy oświecały morze, i dozwalały w całym blasku widzieć okręt parowy. Okręt zarzucił kotwicę w porcie; ciekawość ludzi trudna była do wstrzymania. Ze wszystkich stron otoczyły go barki napelnione obywatelami. Właściciel i Kapitan okrętu parowego, Franciszek Abney (?) Hasting, ofiarował akowy przedać Rządowi, a ten i na chwile nie omieszkał kupić go za 15,000 funt. szt. Tak tedy z Angielskiej, stał się własnością Grecką, i otrzymał nazwisko *Κατάρεια* (wytrwałość). Bieże 233 beczek miary Angielskiej. Patrzyżcie, i Helas ma także okręt parowy!»

Następujący Numer Gazety Nauplijskiej z dnia 20. Września zawiera względem tego okrętu parowego: »W naszym poprzednim Numerze donieśliśmy, iż Rząd Grecki kupił okręt parowy u P. F. A. Hasting za 15,000 funt. szt. i że takim sposobem Grecyia ma okręt parowy. Teraz zaś donosimy, że ten okręt Grecki w d. 16. o godzinie 10. zatknął banderę Grecką przy huku dział. Z powodu tej uroczystości znajdował się na tym obrębie Członkowie Komisyyi Rządzącej i kilku Członków Zgromadzenia Narodowego, którzy przybyli dla onegoż widzenia. Rząd Grecki uznając zastugi, cnoty, naturalne i nabyte talenta P. Hasting, mianował go Kapita-

)

nem fregaty, i poruczył mu dowództwo Greckiego okrętu parowego, nazwiskiem *Καορέμια*. (*Perseverance*). P. F. A. Hasting był już w Grecyi i za tęg prawa walczył osobiście, i przeto ziednał sobie poważanie Greków. Teraz zaś otrzymał wysoki stopień w Marynarce Greckiej i dowództwo pierwszego okrętu parowego. Marynarka Grecka słusznie może się nim chlubić, a Grecya oczekuje po nim świetnych czynów, w przekonaniu, że P. Hasting w każdym względzie do takowych zdolny.«

Rapport Grecki o potyczkach od d. 9. do 11. Września, iak takowy umieściła Gazeta powszechna Grecyi z d. 10. Września:

Dnia 8. Września połączona Flota Grecka wyszła pod żagle, dla wyszukania nieprzyacielskiej pod Topal Baszą (Kapudanem Baszą), która przed kilku dniami opuściła Mytylenę. Gruba mgła okryła flotę w nocy po za Chios, i dla tego rozproszyły się okręty, iż zaledwie dnia następnego zebrały się przed Mytyleną. Podówczas flota nieprzyacielska stała na kotwicy pod zastoną twierdzy tej wyspy; atoli postrzegłszy niebezpieczeństwem przybywającą flotę Grecką, podniosła kotwice, 2/4 okrętów było pod żaglami, między temi obadwa dwupokładowe, i po większej części wielkie; reszta zaś, i samego nawet Topala, stały w różnych okolicach na kotwicy. O północy flota Grecka dosięgła okrętów nieprzyacielskich, i uderzyła na nie, iak dalece dozwoliła, powietrze i deszcz, który począł padać.«

»Dnia 10. Września nieprzyaciel starał się oddalić, a nasi ścigali go, pomimo złego powietrza. Kilka naszych okrętów do niego się zbliżyło, gdy inne w tyle pozostały. Tu zaś nieprzyaciel, miasto uciekania, iak sądzono, uderzył żwawo na te kilka naszych okrętów, w zamiarze onych zniszczenia; lecz chwala Bogu nie dopiął swojego celu; przeciwnie, był odparty ze znaczną stratą. Poczém znowu ścigany przez całą flotę, cofnął się, i gdyby był ten sam wiatr potrwał, tedy byłby nieprzyaciel iak pierwéy odparty i ciężko uszkodzony. Tymczasem brander P. Marini, który do nieprzyaciela dawał ognia, dostał szpary, i ku wieczorowi nabrawszy w siebie wody, zatonął; osada ocaliła się na barkach. Podobnie uszkodzony został brander P. Paraskewa w masztach. Tęg saméy nocy ścigano nieprzyaciela do Focea.

Dnia 11. Września uszykowała się flota Grecka do boju, i z wielką odwagą uderzyła na nieprzyaciela, biła się aż do południa, zmusiła go znowu do ucieczki, i wiele mu wyrządziła szkody. Jednakże nie mogły się zbliżyć brandery z powodu ciszy morskiej. Niebawem po-

tém, gdy tak w nieładzie do zatoki Smyrneńskiej uciekał, uderzyli na niego nasi odważnie, w nadziei, że go tam nakoniec pokonają. Gdy na różnych punktach linii docierające brandery na próżno usiłowały dosięgnąć okrętów nieprzyacielskich, większa część onych okrążyła fregatę, która za flotą pozostała; lecz zanim brander P. A. Theophanisa Voho onéy dosięgnął, zapalił się raptem, i o podał od niéy splotnął. Przybył także i trzechmasztowy brander Theodorakiego Bresco, i przyczepił się do fregaty; iednakowoż przez zrzęcnosć ocalono fregatę, i tylko w tyle została cokolwiek uszkodzona. Oprócz tego spalił się maszt branderu P. Butego i maszt branderu P. Ripino poniósł szkodę; iednakże obadwa naprawione.«

»W tych obiedwóch potyczkach walczyła Grecka Marynarka nayodważniey i z zapalem; ale i nieprzyaciel opierał się więcey i lepiej, iak kiedy; ale też poniósł znaczną stratę. Flota Grecka zostawiwszy straż pod Mytyleną, popłynęła w d. 12. Września do Psary (Ipsary), dla naprawy, by znowu powróciła, gdzie ją święta wzywa powinność.«

»Nasi dowiedzieli się, że Sultan ma zamiar przysłać ieszcze Topol Baszy innych dziewięć okrętów, a flota Egipska miała około połowy Września wy płynąć.«

Gazeta powszechna Grecyi donosi ieszcze, że żona Karaishakiego umarła w Kalamo, i że obadwa znani Francuzcy Filelenowie Voutier i Rassanel z Marsylii, pierwszy do Hydry, drugi do Napolu di Romania przybyli. (D. Au.)

Rossyia.

— Z. Petersburga d. 17. Październik 1. —

N. Paq powracając z Moskwy, przybył do Tweru w d. 13. t. m., gdzie otrzymał przez gońca wiadomość o zamknięciu układów w Akermanie. — Pełnomocnicy Turcy przyjęli i podpisali dnia 24. Września projekt traktatu, przelozony im w imieniu Rossyi. Podług ostatniego Artykułu tég Konwencyi, ratyfikacye tég mają być zamienione w Akermanie, naypóźniey w przeciągu 4 tygodni.

NN. Cesarstwo Jchmość spodziewani są w Carskiem Siole za trzy dni. C. K. Feldmarszałek Xiążę Filip Hessen-Homburg ma zaszczyt NN. Cesarstwu w tég podróży towarzyszyć.

Sełretarz Stanu Hrabia Nesselrode zjechał tu już wczoray.

Podług wiadomości z Petersburga z d. 14. Października JJ. CC. Moście W. Xiążę Ateksander Mikołajewicz, wraz z W. Xiężniczkami Ma-

ryją i Olga Mikołajewna, przybyli w pożądaniu zdrowiu do Carskiego Siola. (D. Au.)

Ameryka Hiszpańska.

List Kapitana Rynn 50go pułku w Panamie stojącego zawiera pod d. 1. Sierp. co następuje: »Kongres Panamski rozwiązany został w d. 23. Lipca i zamysłał znowu zebrać się w Meksyku, ponieważ rozeszła się pogłoska, że knowano spiski, aby bunt wznieść. Kilku szanownych ludzi powieszono i ogłoszono prawo wojskowe, lecz po ściśnięciu śledztwie odkryto, iż ten rozruch był fałszywy i znowu uwolniono aresztowanych, a od tego czasu w Panamie i Chagres spokójność panuje.«

Listy z Kartagenu w Kolumbii z d. 19. Sierpnia donoszą o przybyciu w d. 2. Sierpnia Boliwara z Peru do Bogoty. Dniem późnię wyjechał do Karakas, bez wątpienia, by powstaniu Generała Paez położyć koniec. Kongres Panamski w d. 22. otworzony, odprawiał przez dni 14 swoje posiedzenia, gdy skutki klimatu zaczęły się w sposobie niepokojącym okazywać, przeto Kongres uchwalił przenieść swoje posiedzenie do Meksyku, aby tamże rozpoczęte dzieło w Kolumbii, ukończył.

Gazeta z Havre donosi za rzecz pewną, że Admirał Hiszpański Laborde znowu do Hawanny powrócił, wytrzymał straszną burzę, która kilka jego fregatom masztu potamała.

W Gazetach Nowo-Yorkskich z d. 14. Wrz. czytamy: »Poseł nasz przy Rzeczypospolitej Meksykańskiej, P. Poinsett, zawarł pierwszy traktat przyjaźni i żeglugi między Meksykiem a Zjednoczonymi Stanami; wieczorem dał wielką ucztę, na której znajdowali się znakomici Urzędnicy, wielu Amerykanów i Poseł Angielski.

Przedsiębiorcy tutejszego kanału, łączącego obadwa morza, otrzymali od Rządu Guatimali pozwolenie pobierania cła przez lat siedem; nawet mają oni wyłączone prawo żeglowania po tymże parowemi statkami w ciągu tego czasu. Pułkownik Benechi, jako Agent towarzystwa otrzyma za swoje starania 50,000 piastrow. (G. Wied)

Pogłoska z Havre, o której zaręczyć nie można, twierdzi, że Paez za pośrednictwem Boliwara pogodził się z Rządem Centralnym w Bogocie. (D. Au.)

Indyje Zachodnie.

Diennik nrzędowy Haytycki z d. 8. Sierp. zawiera następującą Ustawę ważną dla handlu zagranicznego. W portach: Port-au-Prince, aux Lays, w Cap Hayti, w St. Domingo i w Jaemel ma być utworzony skład dla wszystkich zagranicznych towarów i wyrobów. Okrety obce w oświad-

zeniach swoich mogą tylko takie podawać towary, które powinny być na składach lub w samym kraju sprzedane; w żadnym przypadku nie mogą żadnego towaru do wywozu przeznaczonego trzymać na okręci; towary, które należą do składów, muszą być w dniu wyładowania w onych złożone. Kto dopuści, aby towary miasto złożenia ich w składach, gdzie indziej były przeniesione, zapłaci podwojną opłatę cła; oprócz tego utraci patent i dopiero po roku może nowy otrzymać. Z resztą konsygnujący towary może je w składzie ile razy zechce, oglądać, a przełożony nie może mu innę przeznaczać godziny. Do istotnego składu należą wszystkie nie zabronione towary; a zakazanymi są z zagranicy pochodzące: cukier surowy i zagraniczne syropy i measse, kawa, kakao, wędna nie wyrobiona. Artykuły zakazane, należące istotnie do składów, tylko znowu za granicę mogą być wywożone. Towary tylko przez rok zostawać mają na składach, od których chociażby rok nie upłynął, płaci się jeden procent. Przed upłynieniem roku, można codziennie brać towary za opłatą myta i opłatą od składu jednego procentu. Gdy towary będą za granicę wysełane, wtedy oprócz tego płaci się dwa procenta tranzytowego. Zarząd cłowy może towary w przypadku podejrzanego podania przeyrzać przy wyścian onych ze składu, a fałszywe deklaracje karane będą konfiskatą i karą pieniężną w podwojnę wartości. Towar, dłuższy nad rok zostający w składzie, będzie publicznie sprzedany, i summa po odciążeniu kosztów w banku Haytyckim złożona. — Ustawa ta jest od d. 1. Sierpnia w wykonaniu. (G. Wied.)

Portugalia.

Wiadomości z Portugalii z d. 30. Września w Gwiazdziej umieszczone, zawierają: Gubernator wyższy Beiry donosi, iż pomimo usiłowań burzycieli, spokójność publiczną utrzymuje. Podpułkownik Damasceno usiłował na próżno uwieść milicyje w Trankozo, zbiegł do Hiszpanii. Gubernator prowincyi Tras os Montes donosi, że buntownicy zgromadzi się w Palencyi i uskarża się na gwałty, których Władze Hiszpańskie na granicy Portugaliskiej onym popełnić dozwalaia. — Xiężna Rejentka, z powodu zdercy Gubernator Almeida i 11go pułku piechoty wydała do wojska odezwę, w której napomina je, aby nie słuchało źle myślących, którzy zachęcają do buntu przeciwko Konstytucyi. W podobny myśli wydał także odezwę Komendant wojskowy wyższy Beiry do mieszkańców na granicy. (G. Wied.)

Hiszpania.

W d. 1. Października iako w rocznicę o-

swobodzeni Króla i rodziny Królewskiej, były pokoje u Dworu w Eskurialu.

Gwiazda donosi: »Piszą z Madrytu, iż P. Souza, także Posel Portugalski, wyrobił u Rządu Hiszpańskiego, że broń i oporzadzenie izbiegów Portugalskich wydawać będzie. Podług istniejących traktatów może każdy z obudwóch Rządów przyjmować zbiegów, lecz musi powracać broń, oporzadzenie, konie i siodła.

Podług wiadomości z Barcellony z d. 8. z. m. (w Gwiazdzie) pokazała się niedaleko tego portu siła morska Algierczyków z trzech korwet, trzymaszutowej galioty i jednéj brygantyny. Pod Martaro widziano w d. 27. Września wieczorem 9 okrętów, a między temi jeden wielki wojenny, 2 fregat, 5 okrętów wojennych średniéj wielkości, 1 szebekę, i mnóstwo czolow. Całe tateczne brzegi postawiono w stanie obrony. Wice-Konzul Hiszpański w Tunecie, uwiadomił Konzula Hiszpańskiego w Marsylii, iż na nowo wypłynęło dużo Algierskich korsarzów przeciwko Hiszpańskiemu handlowi. (G. Wied.)

Wielka Brytania i Irlandya.

Globe and Traveller umieścił list z Hayty z d. 22. Sierpnia zapewniający, że Jenerałnemu Konsulowi udało się, ułożyć zasady do traktatu handlowego, który ma być między Anglią a tą Rzeczypospolitą zawarty. — Toż samo pismo mówi o pogłosce, która się na giełdzie Londyńskiej rozeyść miała, że Rząd kolumbijski chce z Kartageny posłać 430,000 piasstrów do Londynu. Ta wiadomość prawdziwa, czy fałszywa, połniosła papiery kolumbijskie.

Podług Kuryiera, Lord Cochrane miał czas nieiaki bawić w Mesynie pod imieniem Barinaga pomiędzy okrętami, które za nim popłynęły, znajdować się na okręt Hermafrodyte, który tenże kupił od P. Perkinsa. (G. Wied.)

Lord wyższy, Komissarz wysp Jońskich Sir Fryderyk Adam opuścił Londyn dnia 13. z. m. w celu udania się na swoje miejsce przez Paryż i Rzym, gdzie zabawić myśli dni czternaście. (D. Aust.)

Francya.

Xiążę Bordeaux urod. d. 29. Września 1820 dotąd zostawiający pod dozorem swoiéj Ochmi-strzyni, Wice-Hrabiny Gontaut a która teraz w dowód upodobania Króla otrzymała tytuł Xiężny; został uroczyscie d. 15. Października w obecności rodziny Król. i całego Dworu oddany swoiemu terazniejszemu Guwernerowi Xięciu Riviere.

Xiążę przechodzi teraz zupełnie pod dozór mężczyzn. Nauczycielami Xięcia są: już kilkukrotnie wspomniany Biskup Strasburgski, Tharin; Opat Noirliou, W. Wikaryusz Chalonski, jako pierwszy Podnauczyciel, a drugi ieszcze Podnauczyciel będzie dopiéro mianowany.

Dnia 16 Paźdz. (jako w dzień śmierci nie-szczęśliwéj Królowéj Maryi Antoinety) udała się Delfinowa o godzinie 10téj do kaplicy pojednania przy ulicy Anjou, dla słuchania mszy za zmarłych odprawionéj w kaplicy Tuileryjskiej. Delfin, Xiężna Berry, Kardynałowie de Latil i de la Fare, Ministrowie, W. Urzędnicy Korony, Postowie Hiszpański i Neapolitański, Urzędnicy Dworu Królewskiego, Xiążęta i Xiężniczki, towarzyszyli Królowi.

Minister Morski zatrudniony jest planem utworzenia wież z latarniami na całych brzegach Francyi.

Okręt Kosmopolit zabrany przez Brazylijską blokującą eskadrę na rzece la Plata na protestacyą Francuzkiego Kontr-Admirala Rosamel przez Brazylijskiego Admirala powrócony, spodziewany codziennie w Havre.

Stawny artysta tragiczny w Paryżu, Talma, umarł tamże w d. 19. Października. Przed śmiercią żądał on, aby zwłoki jego prosto z domu na smętarz były przeniesione.

Podług wiadomości z Brestu z d. 13. Października obecność Misyonarzy w tém mieście dała powód do zamieszek. (G. Wied.)

P. Kanning był na obiedzie d. 15. z. m. u Posta Niderlandzkiego, Barona Faygel, d. 16. u Rossyyskiego Posta, Hrabiego Pozzo di Borgo, a d. 17. u Barona Rothszylda. (D. Au.)

Zjednoczone Niderlandy.

Król zjechał do Hagi z Bruxelli w d. 11. z. m.; Xiążę Oranii i Xiążę Fryderyk przybyli wprzód na kilka godziny przed Królem. Królowéj spodziewano się w d. 17. Paźdz. (G. Wied.)

Niemcy.

Król Jegomość Bawarski rozkazał, aby Kommissya żywności woyska na przyszłość zboża na chleb i furaz nie u liwerantów, lecz w miastach, gdzie są publiczne składy zakupywała.

Dnia 20. z. m. w Sztutgardzie ochrzczono nowo narodzoną Xiężniczkę; otrzymała ona imię Augusty Wilhelminy Henriety. (G. Wied.)